

“Beleggen, het kan gewoon, maar kijk wel uit wat je doet”

In gesprek met Huib van der Burg, penningmeester van de VKB

Tekst Bert van Rijssen **Beeld** Huib van der Burg

Als penningmeester van de VKB let Huib van der Burg niet alleen op de centjes van de vereniging, maar dient ook colleges van kerkrentmeesters van advies. Dat is namelijk nog altijd de basis van de VKB als kenniscentrum: kennis wordt niet alleen gevonden bij de bureaumedewerkers en de partners en adviseurs van de VKB, maar juist de bestuursleden worden gescout mede vanwege hun inhoudelijke kennis. Zij draaien volop mee in het adviestraject van de VKB. Omdat in eerdere nummers van *Kerkbeheer* Huib nog niet echt aan het woord kwam, nu een wat uitgebreider CV bij dit interview over beleggen.

Visie op beleggen in ruime zin

Ik vraag de penningmeester naar zijn visie op beleggen in ruime zin. Van der Burg: “De vraag naar beleggen neemt toe. Het bekende verhaal: de spaardeposito’s bij de SKG vallen vrij of een gemeente krijgt geld uit de verkoop van bijvoorbeeld vastgoed, en wat dan? Een spaarrekening levert niets meer op of kost zelfs geld. Ook de VKB wordt regelmatig met vragen bestookt van gemeenten: hoe kijken andere gemeenten daar tegenaan en hoe pakken ze het aan?”

“In het algemeen gesproken: er is niets tegen op beleggen, noch maatschappelijk nog ethisch/kerkelijk, het kan gewoon. Maar kijk wel uit wat je doet. Ten eerste: realiseer je altijd dat dat het geld van anderen is, met een bepaalde bedoeling bij elkaar gebracht, en klopt dat wel met wat ik doe? Ten tweede: gemeenten kunnen het beste niet zelf aandelen gaan kopen, maar banken en vermogensbeheerders inschakelen, vaak is dat nog kosteneffectiever dan zelf doen. De bank belegt voor jou in een groeifonds, de verschijningsvorm lijkt ook op een spaarrekening. En je hoeft er ook niet heel erg bang voor te zijn. Ten derde: als het college van kerkrentmeesters besluit om te gaan beleggen moeten daarvoor eerst wat andere stappen zijn gezet. Om te beginnen moet je je ervan overtuigen dat je voldoende geld hebt en het kunt missen, het gedurende langere tijd niet nodig hebt. Ga nooit beleggen uit korte-termijn winstbejag.”

“Daarnaast (dat is misschien het allerbelangrijkste): zoek binnen de gemeente consensus dat dit gebeurt, juist omdat het in de afgelopen jaren door de leden bijeen is gebracht en zij ook inspraak op de besteding ervan verdienen. En je moet voor jezelf een doel formuleren. Dat kan zijn: wij willen een bepaald rendement halen, bijvoorbeeld

het zo beleggen dat het 4% oplevert. Daarbij dien je je bewust te zijn van het feit dat de hoofdsom van de investering kan verminderen. Als je het nodig hebt, krijg je misschien niet meer 100% retour. Ben je bereid dit risico te nemen? Een door de gemeente ingeschakelde bank neemt je bij de hand, zij stellen een risicoprofiel op en stellen de portefeuille samen.”

Beleggen in de praktijk

Waarin moeten gemeenten beleggen? Van der Burg: “In die discussie wil ik niet verzeild raken, ik ga geen adviezen geven voor bepaalde kansrijke sectoren en zo. In algemene zin leggen colleges in een beleggingsstatuut vast hoe ze willen beleggen. Of ze bijvoorbeeld duurzaamheid, milieu en mensenrechten serieus willen nemen, het kan allemaal.”

Ken je goede voorbeelden? Van der Burg: “Mijn persoonlijke ervaring, door te praten met individuele colleges, is dat je mensen tegenkomt met zeer welbespraakte ideeën, die succesvol beleggen in grond, vastgoed, aandelen, obligatiefondsen... Maar een wet van Meden en Perzen bestaat gewoon niet. De keuzes moeten worden gemaakt op het niveau van individuele colleges van kerkrentmeesters. En daarbij moet je opletten dat het beheer van de portefeuille geen hobby van één of twee mensen in de gemeente blijft. Ook dat moet je vastleggen in het beleggingsstatuut.”

“Binnenkort neem ik deel aan een webinar (zie elders in dit nummer, pagina 39) waar een gemeente aan het woord komt die mijns inziens de dingen goed geregeld heeft. Met een behoorlijke portefeuille; vanuit de bank zijn goede doelenstichtingen aangereikt met een defensief risicoprofiel maar wel succesvol, zodat de hoofdsom intact gehouden wordt.”

“Ledencertificaten van de Rabobank bijvoorbeeld waren ook altijd een goede investering vanwege de hoge vaste uitkeringen (nu even wat minder, maar dat komt uitzonderlijk door corona).”

Goede raad

“Zoals gezegd: werk met portefeuilles, dat betekent risicospreiding en is ook veel goedkoper dan zelf aandelen of obligaties kopen (dat doe je trouwens alleen met geld dat van jezelf is). En lever je niet uit aan één vermogensbeheerder, ga altijd met twee of drie partijen praten, hoe zij het zien, kijk welke rendementen ze voor anderen hebben behaald, en vooral ook: vergelijk de kosten.”

“Op een VKB-jaarcongres hebben we mooie voorbeelden gezien van gemeenten die hadden geïnvesteerd in duurzaamheid en multifunctioneel gebruikmaken van het kerkgebouw (onder andere een kerk vlakbij een jachthaven die de toiletgroep geschikt had gemaakt voor gebruik door watertoeristen), dus ook voor andere doelen dan de eredienst geschikt maken. En daar dan vanzelfsprekend ook mensen van buiten de kerk bij betrekken!”

Werkzaam Vermogen

De Protestantse Kerk is gestart met een project Werkzaam Vermogen, ook een manier voor gemeenten geld op een andere manier in te zetten dan op de spaarbank. Hoe kijk je daar tegenaan? Van der Burg: “De scheidend voorzitter Cor De Raadt heeft daar al wat over gezegd in het Reformatorisch Dagblad [van 19 juni 2020, red.]. Het rapport Werkzaam Vermogen zegt dat individuele gemeenten met genoeg geld een beleid moeten formuleren: wat ze ermee gaan doen, en dan niet alleen naar de eigen gemeente kijken, maar ook naar andere plekken binnen de kerk, en bijvoorbeeld fondsen stichten om gelden bijeen te brengen in soort crowdfunding platform.”

“Ons standpunt is: de geldgever bepaalt wat hij met dat geld doet. De gemeente bepaalt dus wat ze met haar vermogen doet. Een landelijk beleid mag nooit uitgaan van: als er ergens een gat is, dat gaan vullen met algemene middelen. Dat is geen goed koopmanschap. Het rapport geeft toch de indruk van: ergens geld te kort, dan zo snel mogelijk geld ernaartoe en het is opgelost. Zo werkt dat niet. Maar kerkrentmeesters die bijvoorbeeld geld aan pioniersplekken willen geven of aan andere doelen: dat moet kunnen.”

“Al met al heb ik wel vragen bij het rapport. Nu is bij de Protestantse Kerk een nieuw bestuur, een nieuw management; ik hoop te zien dat er nieuw beleid gaat worden geformuleerd en één van de onderdelen uit het rapport, namelijk hoe gemeenten bij te staan die met een rijk gevulde kas zitten, moet wel degelijk worden uitgewerkt. Anderzijds neemt het aantal gemeenten dat moeite heeft om de begroting rond te krijgen hand over hand toe. Dat los je niet op met overheveling van gelden. Het neemt dus niet weg dat we ons uiterste best moeten doen om de leden een bijdrage te laten betalen: de vaste vrijwillige bijdragen blijven keihard nodig!”

Over Huib van der Burg

Huib van der Burg (Groningen, 1957) is een geboren en getogen ‘Stadjer’: tot zijn 24ste woonde hij in of in de directe omgeving van Groningen. Daar voltooide hij ook zijn studie algemene economie, met als specialisatie internationale economie. Na het afstuderen begon hij als beleidsmedewerker buitenlandse financiële betrekkingen bij het ministerie van economische zaken, en verhuisde met zijn vrouw naar Waddinxveen. In 1985 werd hij uitgezonden naar het Internationaal Monetair Fonds. Het gezin woonde twee jaar in Washington waar ook de tweede, jongste dochter werd geboren. Na terugkeer in Nederland maakt Huib de overstap naar het bedrijfsleven: de Rabobank waar hij 22 jaar heeft gewerkt, eerst als hoofd internationaal onderzoek op het hoofdkantoor, later lokaal, als directeur van een grote vestiging. ‘Toevallig’ in Groningen, zijn geboortestad waar ook veel familie woont. Zijn vrouw Arlette rondde intussen een studie theologie af en is alweer geruime tijd gemeentepredikant.

Na de Rabo-tijd vervulde Huib verschillende toezichthoudende functies; hij is medeoprichter van de Kredietunie Groningen (een coöperatie die geld leent van en aan ondernemers) en werkte aan een Hi-Tech oplossing voor mensen met geheugenverlies: MindMate.

In zijn vrije tijd is Huib vaak in de tuin te vinden, of (in de zomer) op de boot. Een ander, enigszins onverwacht tijdverdrijf is een bijbaan als internationaal vrachtwagenchauffeur. Misschien wel zijn allergrootse hobby zijn de twee kleinzoons, maar even belangrijk acht hij de vrijwilligersactiviteiten voor de kerk: penningmeester van de VKB en lid van de Raad voor de Plaatselijke Geldwerving, waar hij zijn financiële kennis nuttig kan blijven inzetten.

